

VV ČHS - PRAHA

V posledních dnech se na mém mejlu, který je ostatně adresou znám již z doby mého působení ve VV ČHS a v MK i BK ČHS, objevilo nemalé množství korespondence od horolezeckých oddílů, které se rozkládají po celém území naší malé země. Jejich obsah je alarmující právě tím, že se povětšinou jedná o obavy instruktorů o smyslu a náplni současného systému školení. „Ty jsi stál u vzniku této změny...“ Ano stál a byl jsem si vědom na základě více jak čtyřicetiletých zkušeností s metodikou, že máme svůj systém „uzrálý“ a není jej nutné asi mnoho měnit. Byl to střet názorů, který vyústil v přijetí mezinárodní normy UIAA. Bylo to dlouhé přetahování a střety názorů. Mluvili do toho lidé, kteří dokonce nikdy příliš aktivně nelezli, ale měli velké plány i mnohé naslibovali. Bylo-li by vše splněno, pak si já osobně myslím, že by se mnohé i zlepšilo. Bohužel se splnila ta druhá vize. Nikde nic. Jen emoce a představy či pocity několika „diskutujících“ na webu ČHS. Ze zkušeností ale vím, že vždy (cca po 5-ti letech) došlo zase k těm naprostým základům metodiky a pozor – a tím potřebám horolezeckých oddílů v Čechách. Jak jsem v úvodu uvedl, povětšinou předsedové, kteří jsou současně instruktory uvádějí několik zásadních myšlenek, které jsou závažné:

V podkladech pro VH je uvedeno několik čísel, které jsou zajímavá při jejich porovnání. V současnosti má ČHS zhruba 10 000 členů. Když se podařilo po roce 1998 „vzbudit“ a aktivovat cvičitele a k tomu se jim podařilo i cca 200 nově vyškolit, bylo toto vše hodnoceno jako počátek. Hovořilo se o tom, že 700 až 800 instruktorů je v poměru k členské základně žalostně málo.... Přechtu-li si zprávu MK, tak vidím, že počty frekventantů jsou žalostné !! Přihlásilo se 25 lidí, ale přijelo jich jenom 19....přijali jsme jich 17 ..... s rozpočtem zhruba 300 tis. Kč A kolik instruktorů zbylo, protože toho nechali pro vlastní nezáměr se současným přístupem MK spolupracovat s bývalými cvičiteli. V současnosti je platných možná 100 nebo 150 aprobační instruktorů ČHS, ale to je zkrat systému ...Tuto situaci nikdo nevidí nebo nechce vidět ???!

Český horolezecký svaz, jak se jmenuje naše zájmové sdružení, pak školí instruktory HAL a RCI !!! Jsem hrdý na to, že jsem Čech, hrdý na svou vlast a na horolezeckou tradici ! Je nutné skutečně přebírat vše i včetně názvu, nebo je v tom jen mindrák !? To nelze mluvit česky ???! Stojí za to připomenout, že osnova metodické řady pro vzdělávání instruktorů podle UIAA byla a je opisem osnovy pro cvičitele II. třídy ještě z doby sjednocené tělovýchovy (modré brožury)!! Připomeňme si i dobu, kdy více jak 12 let byla činnost metodiky v ČHS přerušena.....nebylo jí potřeba !! Napadá mě při této vzpomínce souvislost se zrušením komise mládeže v současnosti. To bylo ale vyžralé a moudré rozhodnutí, že!!! Kolik se výchově mládeže věnuje pozornosti ve vrcholovém orgánu UIAA a všechny alpské země pak dbají na neustálé doškolení nových a nových zájemců o tuto práci. Ale pozor, to je související téma. Výchozí je potřeba mít dostatek instruktorů se základním vyškolením a z těchto potom v podstatě „přemlouvá“ lidi k práci s mládeží! Taková je hra! Za vším je třeba vidět člověka, který tu práci chce dělat. Jsou to ale převážně rodiče dětí, kteří jsou tahouny při této aktivitě – viz Libor Hroza a jeho děti. A zde nacházím další příklad z dopisů, které jsem uvedl na úvod. Kde je a jak je zpracována základní směrnice (informace) o právní odpovědnosti instruktora..... zase mnoho slibů a nic. Nepoučili jsem se a ani se neučím, protože nemáme potřebná skripta, vzdělávací program a texty pro přípravu ke studiu. Kdyby takto pracoval příkladně Ing. Pit Schubert, pak bychom ještě nyní slyšeli na různých setkáních, vebech a valné hromadě, že je sice vše připraveno, dokončeno a stačí to během měsíce rozeslat oddílům..... zase nic, nic jen plané řeči sliby o metodikách rakouských, švýcarských a ještě mnoho jiného, ale... marnost nad marností,že!

Dotknul jsem se použití Internetu. Je dnes již obecně známo, že většina z téměř 380 oddílů v ČR přímý vstup na Internet nemá !! Pravdivé je číslo kolem asi 15 – 18 % ze všech, kteří se tímto způsobem dostávají k informacím. Pohleďme pravdě do očí... většina z těch, kteří na webu diskutují nebo jej využívají, je plně vázána na přístup ze strany svého zaměstnavatele !!! Proto je tolik křiku v poslední době kolem vyhazovů při použití Internetu pro soukromé potřeby! A my na to spoléháme. Stavíme informace na systému, který nesplňuje základní požadavek pro komunikaci mezi oddíly a ČHS! Nechceme si přiznat, že jsme zájmové sdružení občanů a každá strana si hraje na svém písečku. Apropos – je diskuze zhruba 8 až 10 lidí na webových stránkách ČHS o současných problémech před VH transparentní a závažná !!!? A kdyby nebylo Internetu v zaměstnání, pak by bylo ještě větší ticho (před bouří) !!

Je třeba ale kousnout do puškvorce.. Valná část všech nářků z výše uvedených dopisů považuje práci a personální obsazení současné metodické komise za kolizní. Systém a přístup je vzdálen současným potřebám českých horolezeckých oddílů. Souhlasím s tím, co říkají zmínění pisatelé – staří cvičitelé, že mnozí ze současných „učitelů“ si činí výhradní právo na účast v lektorském sboru a návazně na školení! Ale zde není nutností být současně účastníkem školení horských vůdců v zahraničí. Přednášet poznatky s výhradním použitím získaných dovedností a znalostí sice lze souhlasit, ale arogantní výklad překladů z angličtiny je patrně přínosem jen pro studenty této řeči, ale nové zauzlování na štandu je pak jen zajímavostí..., ale zase volám po tradici a zažitých metodice.

Lektorů – kvalitních, máme mnoho. Jako příklad uvedu dr.Frank, dr.Nejedlý, dr.Brázdil, Ing Sekyra, Ing. Moravčík, dr. Seifrt atd. A lezců, kteří odváděli velké penzum práce pro frekventanty kurzů pak Standa Šilhan,

Fr. Mrvík, Jirka Fogel, Joska Uherka a další. Tito nejsou již dnes příliš využíváni a přitom se jedná o uznávané osobnosti tohoto sportu! Co si mně to připomíná a mám z toho špatný pocit...

Zajímavým momentem při takovémto zastavení je jistě fakt, že mnozí z kandidátů na instruktora zvažují finanční zátěž, ztrátu času i dovolenou. Mávnutím ruky s tím, že když na to nemá čas a peníze,.... je zavádějící a zcestné. Mladá manželství nedisponují financemi, které jsou požadovány za účast na školení. Hrozí zde i situace, kdy ztráta zaměstnání nedovolí dokončit kurz....V neposlední řadě je nutné si uvědomit, že být instruktorem je ze sportovního pohledu jednoznačně ztráta vlastních lezeckých ambicí. Předchozí MK se snažila tuto situaci částečně kompenzovat zvýhodněným nákupem některých součástí výzbroje a výstroje. Motivační byla i možnost si koupit ve slevě kvalitní jednodušnou větrovku, která byla odlišena od veřejnosti, byla vítanou identifikací (včetně reg. čísla) i pro HS bylo toto opatření přínosem a zároveň morálně zavazovala..... Zrušeno! Proč??...

V závěru by bylo vhodné asi přednést návrh na řešení :

Protože je vedení a členové MK ČHS jmenováno VV ČHS, bude asi nutné reagovat na potřeby oddílů ČHS a jejich hlas vyslyšet personální výměnou současného vedení MK, tak i výměnou a rozšířením lektorského sboru. Oprostit se podezření, že je to pro někoho „trafika“. Nezanedbatelné je také zjištění, kdy je třeba brát v úvahu velké zatížení těchto lidí při vlastním podnikání, nasazení v zaměstnání, rodině a když už je chvíle volná, tak začít psát odborné texty..?? Víím o čem mluvím, protože metodika je velmi ošidná slečna, která vyžaduje mnoho času a odříkání. Ale pozor, kolik lidí čeká na informace, podklady... Mluvil jsem o tom s Pitem (Sch.). Neuměl si představit při této kombinaci vytvoření solidnosti a plného nasazení funkcionáře, který funkci přijme a chce ji i odpovědně vykonávat. Současné obsazení MK tento požadavek časově, potřebami horolezecké veřejnosti a vzniklou situací nezvládá a nezvládne.....

Plně se zaměřit na osvětu a vzdělávání účastníků kurzů vydáním osnov, skript, metodických textů i pomůcek v podobě systémových CD věnovaných metodice (lidské tělo, zeměpis hor, geologie, geomorfologie, vybrané zákony a ustanovení – příkladně zákon č. 114 apod.) Vypracovat a předat oddílům osnovu základního horolezeckého výcviku nováčků, dokončit studii právní odpovědnosti instruktora ....

Současně se zaměřit na výchovu instruktorů, kteří zahajují výchovu jak nováčků, ale hlavně mládeže v oddílech v podmínkách země, která nemá velehory .

Doporučuji se také zamyslet nad situací ze strany velké preference a zájmu o „sportovní“ lezení po umělých stěnách. Kolik tam se dopouští a připouští zlovyků proti metodice horolezectví !! (Samojištění druholezce – jistícího, skákání po chytech, měření výkonu od místa, kdy soutěžící spadne, spouštění lezce po dokončení výstupu, neznalost postupového jištění, použití celotělových úvazků u mládeže, použití přilby, atd..) Jsme Český horolezecký svaz a tedy : zajímejme se o problémy horolezců a skialpinistů !! Sporty využívající horolezeckou techniku, výzbroj a výstroj považujeme za sporty související .... , ale ne za problém, který nás plně vytěžuje.

Můj osobní přínos v této situaci je vstřícný. Jsem připraven pomoci v přípravě kurzů, organizačně a týmově připravit chybějící publikace. Vzhledem k tomu, že jsem již v penzi, budu připraven vše provádět a připravovat v sekretariátu ČHS, což jsem již dělal... O to jsem byl pisateli žádán a já jsem souhlasil, ale podmínkou byla jejich aktivní účast na VH a návazná spolupráce.

I když já osobně budu i nadále intenzivně pracovat na dějinách českého horolezectví! Ale to by mně vyhovovalo být současně u zdroje informací a archivů přímo v Praze.....

HO Neratovice reg. č. 186

Zdeněk Teplý - předseda